

JESZENKOVITSNÉ GEBHARDT MARGIT

KORONA ÉS PALÁST

*Kisgyermek foglalkozásai
a Budapesti Történeti Múzeum Vármúzeumában*

A két szó – korona és palást – hallatán egy király és udvarának környezete jelenik meg a lelki szemek előtt.

Meséken növünk, s ezek között ott vannak a Mátyás királyról szóló történetek is. S ha „felmegyünk Budára”, ma is a palotába megyünk. Igaz, az épület nem épp olyan, mint nagy királyunk uralkodása idején volt, de a történelmi falak mégis sugallják a régi idők hangulatát.

Sokan kérdezik tőlem: „miért nem Mátyás meséket játszol el a gyerekekkel?”. Őszintén szólva, ezt ráhagyom az óvodapedagógusokra, tanítónőkre, nagyszerűen csinálják.

A múzeumban az óvodások és a kisiskolások oly sok valóságos dologgal találkozhatnak, amelyek túlmutatnak a meséken, s egy merőben más világ elevenedik meg előttük.

Már a hozzánk vezető út is elvarázsolja a gyerekeket: a hatalmas falakat, tornyokat meg lehet mászni, a kerteken és udvarokon végig lehet sétálni, tanulmányozni a növényeket, a Mátyás és Beatrix királyné címerével díszített kutat, a teraszról le lehet nézni a városra.

Milyen fontos tapasztalati élmények ezek a királyi palota nagyságáról, szépségéről, s még be sem léptünk az épületbe.

Mennyi belső terem várja izgalmas tárgyakkal a gyerekeket. Találhatjuk, mit ábrázolnak a torzfejek, a faragványok, a kályhacsempék, a padlótéglák, mi is az a sulyom, vajon miért volt lába a lábának, hogyan néz ki egy kőmozsár, a kézimalom és így tovább. Meg lehet tapogatni a vörösmárványból faragott ajtókeretet, a kandallót, a vízköpőfejeket, a címereket, oszlopfejeket stb.

A gótikus terem hatalmas tere játékra hívogat, bele lehet bújni a korhűen elkészített csodálatos ruhákba, vállra kerül a palást, fejre a korona, kézbe a kard, lovagokká és udvarhölgyekké változnak a gyerekek, s előkerül

*...az óvodapedagógusok,
tanítónők
nagyszerűen csinálják...*

pontról pontra

az udvar legmókásabb embere az udvari bolond. Aztán kezdődhet a játék, melynek eseményeit az udvari történetírók munkái alapján állítottuk össze. Nem maradhat el a zene és a tánc sem, ahogyan a régi időkben sem.

De le lehet rajzolni, az érdekesnek talált tárgyat a múzeumban, vagy

emlékezetből az iskolában, óvodában. Születhet kis fogalmazás egy valóságos eseményről, elképzelt jelenetről, s mindenért jutalom jár : képeslap, térkép, színezőlap (ezek csodálatos rekonstrukciós rajzok másolatai).

Van amikor az óvónők tartják a foglalkozásokat. Papírból készül a díszes tányér, a kosárból valódi ételek kerülnek elő, szól a zene, jelzésszerű ruhákban is lehet táncolni.

Széles a paletta, sokan, sokféle programot tarthatunk, a lényeg az élmény, a játék, mely sajátja a gyermeknek, ők így tanulnak.

A kicsik programjai olyan „ráérősek”... A tempót ők diktálják... Nem kell sietni, nem kell teljesíteni, ott időzünk el, ahol ők szeretnék, hiszen oly érdeklődők, oly sok részletre kíváncsiak, nem lehet nagyvonalúan át-siklani egy-egy téma felett.

Sok energia ez számukra is, nekünk is. Jól fel kell készülnünk.

A palota kissé messze van a várostól. Szerencsés esetben a gyerekek autobusszal érkeznek hozzánk, így fizikai és szellemi vonatkozásban frissek az új ismeretek befogadására. Az is jó, ha az óvodában vagy az iskolában újra élik az élményeket beszélgetés, rajzolás és különböző játékok során.

Örömmel hallottam, hogy egy gyereksúron lovaggá ütést játszottak a gyerekek. Kiosztották a szerepeket koronát és kardot készítettek, zene is volt, s a torta csak ezután jött.

